

Miliarda za předsednictví

MF DNES zjišťovala, jak si Česká republika stojí měsíc a půl před koncem vedení Rady EU

Alžběta Šimková

Eva Pospíšilová

Do konce českého předsednictví Evropské radě zbývá poslední měsíc a půl. MF DNES proto zjišťovala, jak si Česká republika v čele Unie stojí. Státní kasu zatím aktuální předsednictví stálo nece-
lou miliardou korun.

První české předsednictví v roce 2009 se muselo vypořádat s pádem vlády. To současně se zase potýká s dopady válečného konfliktu na Ukrajině nebo s energetickou krizí.

„Vidím tam velké poučení oproti výkonu v roce 2009, kdy jsme malinko chtěli mistrovat Evropu,“ popisuje rozdílné přístupy vlády politik Petr Kaniok z Masarykovy univerzity.

Od července, kdy Česko převzalo štafetu od Francie, se do Prahy sjelo přes 760 delegací na 14 neformálních ministerských setkání. Z dat, které MF DNES získala, vyplývá, že nejčastěji se setkávali ministři pro energetiku, aby řešili zdražování energií.

„Podle signálů, které dostávám, Česko svou roli předsednické země EU zvládá jak z hlediska organizování schůzek, tak z hlediska jejich řízení a hledání kompromisů. Už dnes tedy lze tvrdit, že Česko zanechá ze svého letošního předsednictví pozitivní dojem,“ shrnuje hlavní ekonom UniCredit Bank Pavel Sobíšek.

V prvním měsíci, v červenci, se podařilo dohodnout, že členská země začaly dobrovolně snižovat

České předsednictví v Radě Evropské unie

1. července až 31. prosince 2022

ROZPOČET

0,93 miliardy korun bylo zatím podle ministerstva financí utraceno za české předsednictví v Radě Evropské unie.

2,2 miliardy korun je celkový schválený rozpočet na české předsednictví.

1,9 miliardy korun byl rozpočet pro první české předsednictví v Radě Evropské unie v roce 2009. V rámci jeho konání se uskutečnilo 31 vrcholných akcí, z toho 7 summitů.

SUMMIT NA PRAŽSKÉM HRADĚ

43 delegací z Evropy se zúčastnilo říjnového summitu na Pražském hradě, největší akce českého předsednictví. Celkově se na Hradě pohybovalo přes 400 delegátů.

30 speciálních letounů od menších Falconů přes středně velké Airbuse A319 až po velký čtyřmotorový Airbus A340 přiletělo kvůli summitu do Prahy.

Více než 250 vozidel bylo využito pro přepravu delegací. Ubytovány byly celkem v 15 různých hotelech.

ZÁVĚR PŘEDSEDNICTVÍ

14 neformálních ministerských rad EU proběhlo v Praze během českého předsednictví. Poslední Evropská rada lídrů vedená Českou republikou bude v Bruselu 15. a 16. prosince.

Foto: Petr Topič, MAFRA

Petr Fiala s Emmanuelem Macronem na Pražském hradě.

spotřebu plynu o 15 procent (pokud by nastal akutní nedostatek, bude to povinné). Byl to první krok, který začal se snižováním závislosti EU na ruském plynu.

„Česku se stále daří držet jednotu ve vztahu k Rusku. Vzhledem k faktu, že je podzim a přece jen přitahuje a státy pocítují dopady války v cenách za plyn, ropu a jiné věci, tak bych řekl, že se překvapivě Česku daří předsednictví vykonávat, jako by s ním mělo zkušenosti už řadu mandátů,“ hodnotí Kaniok.

Dalším měsícům dominovala témata jako pozastavení dohody, která usnadňovala ruským občanům získat schengenská víza, nebo zřízení unijní vojenské výcvikové mise pro ukrajinské vojáky na území EU. Oba návrhy byly přijaty.

„Česká republika zvládá předsednictví se ctí. Už to je ve srovnání s minulými turbulencemi úspěch. Stejně jako upozadění euroskeptických tónů typickým pro nejsilnější vládní stranu, ODS. Vydařil se pražský summit, jsme aktivní při řešení energetické krize, Petr Fiala potvrdil diplomatické nadání,“ míní politik Lukáš Jelínek. Přesto nicméně nemá pocit, že by Česko za sebou nechalo nějakou výraznější stopu. „V řadě otázek zůstává EU rozdělená a důležité strategie se nespisují v Praze, nýbrž dál v Berlíně a v Paříži,“ doplnil politik.

Opozice za ostudu považuje, že Česko nemá při současných jednáních svého ministra životního prostředí. Zvláště teď, když se v Bruselu předjednávají klíčové věci, které budou mít dopad na občany, jako jsou třeba dotace na zateplování budov.

Bek: Panuje spokojenost, že se nám daří kompromisy

Česko už má za sebou dvě třetiny předsednictví Radě EU. Podle ministra pro evropské záležitosti Mikuláše Beka (STAN) půjde jeho úspěšnost zhodnotit až s odstupem, řadu věcí podle něj ale v Unii hodnotí už teď jako povedené.

Co nás do konce českého předsednictví ještě čeká?

Závěr je vždycky nejnáročnější. Řada rozdělaných věcí se bude uzavírat a ukáže se, jak daleko dojdeme.

Které věci konkrétně?

Bude toho víc. Rádi bychom dosáhli například obecného přístupu k politické reklamě a její regulaci a financování politických stran. Myslím, že teď se bude lámat chleba například i kolem balíčku Fit for 55 (jeho cílem je zajistit 55procentní snížení emisí skleníkových plynů do roku 2030 oproti konci minulého století, pozn. aut.) a v energetice.

Stihne se energetika projednat ještě pod českým vedením?

Spíš to bude takový evergreen, který bude procházet jak zbytkem našeho předsednictví, tak švédským po nás. Očekávám, že to bude ještě hodně složitá debata, protože jsou tam významné ekonomické zájmy a státy mají různě poskládané své priority. Myslím si,

že debata o dlouhodobé regulaci bude ještě komplikovanější než diskuse o těch krátkodobých opatřeních. Ukazuje se, že možná i debata o zastropování ceny plynu pro výrobu elektřiny se posune jako součást dlouhodobější regulace. Jednak pořád není jednotu mezi členskými zeměmi, a navíc se ceny trochu umírnily, takže možná se s tímto zásahem počká.

Jak hodnotíte dosavadní průběh českého předsednictví?

Jsem vždycky opatrný, ale myslím, že je celkem nesporné, že po logistické stránce a z hlediska organizace funguje výborně.

Máme za sebou všechny ministerské akce, teď už nás čekají jenom nějaké menší akce konferenční.

V úterý jsem měl jednání s panem Didierem Seeuwsem, což je vysoký úředník Evropské rady, a i z jeho slov usuzuji, že zatím panuje poměrně velká spokojenost i s obsahem, že se nám daří dojednat kompromisy nebo dojednat postoje v Radě. Ale platí, co jsem říkal úvodem, že rozhodne poslední třetina.

Co se podle vás už povedlo?

Úspěchy máme v oblasti energetiky, přestože bychom si přáli, aby to šlo rychleji. Také jsem rád, že se podařilo přijmout úpravy, jak zacházet s prostředky z evropských fondů pro potřeby řešení uprchlické krize. Dotáhly se také důležité digitální agendy. Úspěchem byl i summit na Pražském hradě.

Daří se role předsednictví přiblížovat Čechům?

Veřejnost někdy předsednictví chápe, jako že tomu trochu velíme, ale to tak rozhodně není. Moc předsednictví nad ostatními je prakticky nulová a je to výrazně zprostředkovatelská role, kdy ve spoustě věcí záleží na ochotě členských zemí ustoupit, a to se velmi špatně předpovídá. (aš)

Foto: Petr Topič, MAFRA

Charanzová: Jsme požárníci, kteří hasí jen aktuální požár

Předsednictví nedáváme žádnou českou vizi,“ uvádí v rozhovoru pro MF DNES místopředsdkyně Evropského parlamentu Dita Charanzová (za ANO).

Jak hodnotíte dosavadní průběh českého předsednictví?

Určitě jsme začali dobře. Byli jsme vnímáni jako stát, který pomáhá Ukrajině. Stejně byla v Bruselu vnímána i cesta premiéra do Kyjeva. A také to, jak je česká společnost solidární. Pak ale přišla energetická krize a s tím ruku v ruce i ta ekonomická. A tady už je, alespoň podle mého dojmu, Česko vnímáno jen jako jakýsi požárník. Stát, který hasí to, co se v danou chvíli děje, a snaží se najít nějaký kompromis.

To by ale asi v naší situaci dělaly i další státy?

V tom asi nijak nevybočujeme. Je pravda, že Česká republika má předsednictví v opravdu složité době. Co mě ale na českém předsednictví chybí, je to, že během něho zatím nebyla zanechána žádná zásadní česká stopa.

Ta nezůstane ani po nedávném summitu na Pražském hradě?

I když si vezmu tento neformální summit, tak mě osobně sice strašně těšilo, že všude byly záběry z Prahy, ale ty byly doprovázeny komentářem, že je to summit, se kterým přišel francouzský prezident Emmanuel Macron. Na politické úrovni prostě zatím nemám nic, kde bych viděla nějaký český otisk. Kromě masivních protivládních demonstrací.

Jak jsou teď naše vláda a premiér vlastně vnímáni v Bruselu?

O panu premiérovi se psalo, když

šel do Kyjeva. Když byl neformální summit, tak se psalo, že byl v Praze a my jsme ho hostili. Že bych ale v zahraničních médiích četla o nějaké jiné aktivitě premiéra Fialy, tak to jsem tedy nečetla.

Ani teď, v souvislosti s energetickou krizí?

Ne, kromě už zmíněné cesty do Kyjeva je coby předseda vlády předsednické země Petr Fiala absolutně neviditelný.

Jak to vysvětlit?

Nikde nepadá žádný český návrh, což je v porovnání s předchozím předsednictvím Francie neporovnatelné. Tam jsme pořád viděli francouzského prezidenta, jak si volá s prezidentem Zeleným, nebo s prezidentem Putinem.

Zároveň předkládal návrhy, jak je třeba změnit obrannou politiku Evropy a podobně. To se v případě Česka neděje.

Z vlády je ale slyšet, že naopak jsme aktivní, že děláme tolik a tolik mimořádných neformálních jednání.

Jasně, ale to je právě ten požár. Požárníci se sejdou a snaží se ho hasit. Nedáváme k tomu žádnou českou vizi. Předsednictví není zdaleka jen o tom, ukázat se v Bruselu, ale mělo by to být hlavně o tom, udělat něco pro Česko, vlastní občany. A v tomto směru vláda ne skutečně selhává. V této situaci, kdy se zejména vysoké ceny energií dotýkají českých občanů, by měl premiér coby předseda Radě EU bouchnout do stolu a jasně říct, co je potřeba udělat. (poe, aš)

Foto: Ladislav Křivan, MAFRA